

Beste veehouder,

Weer de hoogste tijd voor een nieuwsbrief! Twee onderwerpen ditmaal:

Het correct gebruiken van excenel

Het antibioticum Excenel heeft geen wachttijd voor de melk en wordt dan ook veelvuldig ingezet in de melkveehouderij. Excenel net als bijvoorbeeld baytril/enroxil, cobactan zijn middelen welke bij de mens werkzaam moeten blijven voor de bestrijding van infecties veroorzaakt door multi-resistente bacteriën. Door veelvuldig en/of foutief gebruik kunnen de bacteriën ongevoelig worden voor excenel. Uiteindelijk lopen we het risico dat al deze middelen verboden worden in de diergeneeskunde.

Al u toch besluit Excenel te gebruiken, doe dit dan op een correcte wijze.

- **Stel een correcte diagnose.** Bij twijfel kunt u natuurlijk altijd ons bellen.
 - De temperatuur van de koe (normaal: 38 tot 39 graden C) verraadt veel. Een vieze baarmoeder waarvan de koe koortsig is, verdient zeker nu ivm de warmte naast een behandeling in de baarmoeder ook een behandeling in de nek met antibiotica.
- **Zet een diergeneesmiddel alleen in voor de ziektes welke op de bijsluiter staan.** Hiertegen is het middel getest op werkzaamheid en effectief bevonden.
 - Excenel is geregistreerd voor kleipoot, baarmoederontsteking en longontsteking.
- **Infecties waarbij Excenel niet zinvol is:**
 - Dikke hak/dikke poot/dikke kogel.
 - Uierontsteking: Excenel heeft geen wachttijd voor de melk, dit houdt in dat het antibioticum dus na inspuiten in de nek niet in het uier terecht komt.
 - Diarree.
- **Goed doseren.**
 - Het correct schatten van het gewicht van het dier is hierbij erg belangrijk. Een beste vaars weegt rond de 600 kg, een beste koe gaat richting de 750 kg (en kan nog zwaarder zijn).
 - Handige vuistregel voor kalveren: geboortegewicht (50 kg) + 25 kg groei per maand.
- **Voldoende lang behandelen.**
 - Volg de bijsluiter: voor excenel geldt minstens 3 dagen behandelen. Bij onvoldoende resultaat tot 5 dagen doorspuiten. Bij te kort behandelen kunnen de bacteriën weer de kop opsteken en resistent worden tegen het ingezette middel.
 - Als een kleipoot niet goed reageert na 3 dagen is er vaak meer aan de hand, bijvoorbeeld een zoolzweer of klauwontsteking.

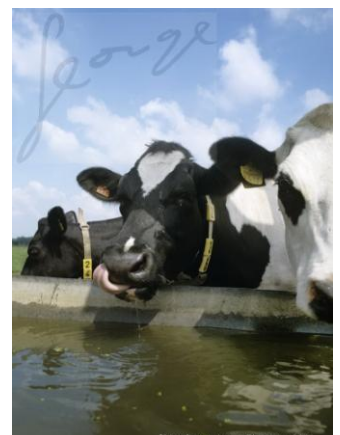

7 tips om hittestress te voorkomen

We hebben de laatste weken een aantal keren problemen ten gevolge van de hitte gezien.

Waarschijnlijk heeft u al veel gelezen over hittestress, toch wilden wij u onderstaande tips nog graag meegeven. In deze tijden van warmte wordt de optimale omgevingstemperatuur van de koe, welke ligt tussen de -5 en +18 graden, gemakkelijk overschreden. Bij temperaturen vanaf 21 graden kan een melkkoe al last krijgen van hittestress, wat een grote aanslag is voor de melkkoe. Het kost veel energie van de koe om haar eigen lichaamswarmte via zweten en hijgen kwijt te raken. Ook kan de voeropname wel tot 25% dalen, wat dan ook weer gepaard gaat met een lagere melkproductie. Vandaar de volgende 7 tips om hittestress zoveel mogelijk te voorkomen.

- **Weid 's nachts en houd de koeien overdag op stal.**
 - Zo wordt voorkomen dat de koeien in de volle zon staan.
- **Check regelmatig beschikbaarheid en kwaliteit van het drinkwater.**

- Een koe kan onder extreme omstandigheden wel 20 tot 25 liter waterdamp per dag produceren en heeft dus veel vocht nodig.
- Een hoogproductieve koe drinkt onder normale omstandigheden al 100-150 L per dag.
- **Zorg voor voldoende ruwvoeropname met voldoende structuur, zodat de koeien met minder krachtvoer toekunnen.** Bij de vertering van krachtvoer komt er namelijk veel warmte vrij, wat de koe vervolgens weer moet verwerken.
- **Voer extra mineralen** (zodat mogelijke tekorten door verminderde voeropname worden gecompenseerd) **en 150-200 gram bicarbonaat per koe per dag** (hoe minder een koe herkauwt, hoe minder speeksel, hoe minder bicarbonaat, en dus een groter risico op pensverzuring).
- **Start de stalventilatie (als deze aanwezig is) al vanaf 19 graden.**
 - Een ventilator zorgt ervoor dat de door de koe geproduceerde lichaamswarmte sneller wordt afgegeven aan de omgevende luchtstroom, dit werk verkoelend.
 - Een van de belangrijkste plekken waar een ventilator geïnstalleerd dient te worden is de wachtruimte. De koeien staan hier dicht op elkaar en kunnen hun warmte dus niet goed afvoeren, waardoor hittestress snel kan toeslaan.
 - Mocht u niet beschikken over ventilatoren dan is het advies om de natuurlijke ventilatie in de stal te optimaliseren. Veel stallen uit de jaren 70 en 80 hebben een krappe luchtinlaat en nauwe nokken, hier kan eens kritisch naar gekeken worden.
 - Er zijn 2 typen ventilatoren:

HVLS- ventilator: drukt de lucht naar beneden en biedt dus ook soelaas aan de koeien in de ligboxen. De nokhoogte van de stal moet wel minimaal 8 meter betreffen om dit systeem optimaal toe te kunnen passen.

Axiaalventilator: geschikt voor lagere stallen. Deze ventilatoren worden boven het voerhek geplaatst om zo de koeien naar het voer te lokken.

- **Ook water kan gebruikt worden als verkoeling van de koeien.** Dit kan via verschillende manieren.
 - **Vernevelingsinstallatie:** Hierbij worden de slangen en nozzles boven het voerhek geplaatst en verlagen de gevormde fijne druppels de staltemperatuur met 5-7 graden Celsius. Advies is om verneveling in combinatie te gebruiken met ventilatie. Deze laatste zorgt voor verplaatsing van lucht, zodat de koe zijn lichaamswarmte hieraan kan afgeven.
 - **Sproei-installatie:** Hierbij zorgen de grote druppels tot verkoeling van de koe (ipv verlaging van de staltemperatuur). Belangrijk is om met intervallen te werken zodat de koeien niet doorweekt raken. Een natte buik en uier is zeer slecht voor de hygiëne.
 - **Dakkoelling:** Hierbij wordt op ingestelde tijden het dak nat gemaakt via sproeiers en wordt de warmte via het water opgenomen. De temperatuur onder het dak zal zodoende enkele graden dalen.
- **Houd de maatregelen nog een paar dagen na de hitteperiode vol, zodat de koeien weer rustig kunnen acclimatiseren.**

Met vriendelijke groeten,
DAC Noordwolde